

een voorstudie voor deze *Metabletica van de materie* beschouwd kan worden" [MM 12-13]. ¹⁾

Sinds in 1956 „Metabletica” verscheen is het totaal aantal pagina's druk waarin deze nieuwe leer is uiteengezet, tot ruim 1750 opgelopen, waarvan 449 ondergebracht in dit voorlopig laatste en verreweg dikste deel . . .

Een nieuwe leer . . . dat valt te interpreteren als een nieuwe wetenschap, maar ook als een nieuw geloof. Onder beide interpretaties past gelukkig een recensie in ons blad. Intussen zit ik echter met een serieuze moeilijkheid. Het is nl. duidelijk dat vdB de eerste interpretatie bedoelt: de metabletische methode als nieuwe wetenschappelijke aanpak van historische gegevens, voerend tot nieuwe, verdiepte wetenschappelijke inzichten. Ik ben echter tot de stellige overtuiging gekomen dat deze wetenschappelijke pretenties loos zijn, bedrieglijke schone schijn. Aan de hand van uitvoerige — en, naar ik hoop en meen, representatief geselecteerde — citaten uit MM verwacht ik mijn lezers in de gelegenheid te stellen zelf na te gaan of deze krasse en wel erg onvriendelijk klinkende uitspraak gegrond is.

Toch zal iedere welwillende lezer onder de indruk raken van de metabletische geschriften. Zij dragen een boodschap, zij hebben ons wel degelijk iets zinnigs te vertellen. Die boodschap is verpakt in een betoog dat boeit, dat van duidelijke bewogenheid blijk geeft, dat indringend is en soms van grote overtuigingskracht. Bovendien is de presentatie kunstzinnig, geillumineerd door zorgvuldig gekozen illustraties, aesthetisch strelend en stralend. Ook een kunstwerk, een gedicht, een roman kan een boodschap overbrengen!

Deze nieuwe leer — ik zie daarin iets van een geloof. Een geloof in (of *over*) de zin van het menselijk leven, betrokken op de veranderingen en verwikkelingen van het menselijk bestaan, op de betrekkingen tussen mens en mens en God en materie!

Het eigenlijke onderwerp van deze *Meetkundige beschouwingen* is niet meetkunde of natuurkunde, niet de materie of de ruimte, maar het menselijk bestaan, eerst in Gods wereld, die echter steeds minder Gods wereld werd, omdat God migreerde, naar het binnen van de kerk, naar het binnenste van het gelovige hart, om tenslotte (aldus

¹⁾ Voor de gebruikte afkortingen bij verwijzingen raadplege men de lijst aangehaalde werken aan het slot van deze bespreking. Ook buiten verwijzingen gebruiken wij MM om het hier besproken werk aan te duiden.

Alle cursiveringen in citaten zijn conform de oorspronkelijke tekst.